

**эл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық Университеті
Экономика және бизнес жоғары мектебі
"Менеджмент" кафедрасы**

**ҚОРЫТЫНДЫ ЕМТИХАН БАҒДАРЛАМАСЫ ЖӘНЕ
ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУЛАР**

Code REU 3301 "Аймақтық экономика және басқару" пәні
бойынша

6B04101-"Мемлекеттік және жергілікті басқару" білім беру
бағдарламасы

Құрастырушы: э.ғ.д.Абралиев О.А. "Менеджмент"
кафедрасының профессоры

"Аймақтық экономика және басқару" пәні бойынша қорытынды
емтихан жүргізу бағдарламасы және әдістемелік ұсыныстары кафедра
мәжілісінде қаралып, ұсынылды

" 15 " 10 2024 ж., хаттама №4

Кіріспе

"Аймақтық экономика және басқару" пәні білім беру бағдарламасының оқу жоспары бойынша міндетті пәндерге жатады.

Пәннің мақсаты: студенттерге "Аймақтық экономика және басқару" пәні бойынша аймақтық экономикадағы дербестікті дамыту, нарықтық шаруашылық жағдайында бәсекеге қабілеттілікке қол жеткізу мақсатында жеке территориялардың шаруашылық жүйелерін басқарудың түсінігі мен дағдыларын қалыптастыру

"Аймақтық экономика және басқару" пәні 6В04101 - "Мемлекеттік және жергілікті басқару" мамандығы 3 курс студенттері 01.09.2024-16.12.2024 аралығында оқытылады. Жинақтаған теориялық және практикалық білімдерінің қорытындысы **емтихан жазбаша дәстүрлі – офлайн өткізіледі**
Билеттің барлық сұрақтарына жауап беруге ұсынылған уақыт -2 сағат
Емтихан алдын-ала бекітілген емтихан кестесі бойынша өткізіледі.

Емтиханды тапсыру кезінде студенттер білуі тиіс:

Емтиханды тапсыру кезінде студенттер білуі тиіс:

- Қазақстанның өндіргіш күштерін аумақтық ұйымдастыру ерекшеліктерін анықтаудың негіздеуді білуі ;
- Қазақстан Республикасы аймақтарының қазіргі әлеуметтік және экономикалық жағдайын талдауды;
- аймақтық дамуды және перспективалы даму бағыттарын негіздейтін факторларды ескере отырып, өңірдің әлеуметтік-экономикалық сипаттамасын құруды;
- аймақтық деңгейде басқару тетіктерін қолдануды;
- өңірлік даму мен өңірлік саясатты қалыптастырудың түрлі факторларын бағалады.

Емтихан сұрақтары қарастырылатын тақырыптар:

1. Аймақтық экономика және басқарудың ғылыми негіздері
2. Қазақстан Республикасында аймақтық экономиканы басқаруды қалыптастырудың факторлары
3. Шет елдерде аймақтарды басқару тәжірибелері
4. Өндіргіш күштердің аумақтық ұйымдастырудағы экономикалық маңызы

5. ҚР өңірлердегі мамандану деңгейінің индикаторлары
6. ҚР аймақтардың әлеуетінің негізгі көрсеткіштері
7. Қазақстан Республикасында аймақтық дамытуды мемлекеттік реттеудің әдістері
8. ҚР экономикалық аудандардың дамуын басқару бағыттары
9. Қазақстан Республикасында аймақтарды дамытуды мемлекеттік реттеу әдістері
10. Мемлекеттік өңірлік саясатты жүзеге асырудың жолдары, әкімшілік-экономикалық тетіктері
11. ҚР қаржы-бюджеттік қатынастардың өңірлік тетіктері
12. Қазақстан Республикасында өңірлер экономикасын дамуын жоспарлау
13. Қазақстан өңірлерінің әлеуметтік-экономикалық әлеуетін бағалау
14. Қазақстан Республикасында өңірлер экономикасын дамуын болжау
15. ҚР аймақтар экономикасын басқару басым бағыттары

"Аймақтық экономика және басқару" пәні бойынша емтиханның бағдарламалық сұрақтары:

1. Аймақтық экономика және басқарудың ғылыми негіздері
2. Аймақтық экономика пәнінің міндеті мен мақсаты
3. Өңірлердің бәсекеге қабілеттілігі
4. Оңтүстік экономикалық ауданның бәсекеге қабілеттілігін арттыру
5. Өңірлердегі шикізат базалары
6. Қазақстан Республикасында аймақтық экономиканы басқаруды қалыптастырудың факторлары
7. Шет елдерде аймақтарды басқару тәжірибелері
8. Өндіргіш күштердің аймақтық ұйымдастырудағы экономикалық маңызы
9. Өндіргіш күштердің аймақтарда орналасуы
10. ҚР өңірлердегі мамандану деңгейінің индикаторлары
11. Солтүстік экономикалық ауданның бәсекеге қабілеттілігін арттыру
12. ҚР аймақтардың әлеуетінің негізгі көрсеткіштері
13. Қазақстан Республикасында аймақтық дамытуды мемлекеттік реттеудің әдістері

14. ҚР экономикалық аудандардың дамуын басқару бағыттары
15. Батыс экономикалық ауданның бәсекеге қабілеттілігін арттыру
16. Қазақстан Республикасында аймақтарды дамытуды мемлекеттік реттеу әдістері
17. Солтүстік экономикалық ауданның бәсекеге қабілеттілігін арттыру
18. Мемлекеттік өңірлік саясатты жүзеге асырудың жолдары, әкімшілік-экономикалық тетіктері
19. Орталық экономикалық ауданның бәсекеге қабілеттілігін арттыру
20. ҚР қаржы-бюджеттік қатынастардың өңірлік тетіктері
21. Шығыс экономикалық ауданның бәсекеге қабілеттілігін арттыру
22. Қазақстан Республикасында өңірлер экономикасын дамуын жоспарлау
23. Отын-энергетика кешендерінің орналасуы
24. АӨК аймақтарда орналасуының тиімділігінің индикаторлары
25. ҚР аймақтарының әлеуметтік-экономикалық дамуы
26. Қазақстан өңірлерінің әлеуметтік-экономикалық әлеуетін бағалау
27. Қазақстан Республикасында өңірлер экономикасын дамуын болжау
28. ҚР аймақтар экономикасын басқару басым бағыттары
29. Аймақтарға инновациялық технологияларды енгізудің тиімділігі
30. Аймақтарда еңбек ресурстарының орналасуы

БАҒАЛАУ САЯСАТЫ ВАК/MAG/DOC СТАНДАРТЫ ЕМТИХАН: ЖАЗБАША

№	Критерий/ балл	Дескрипторы				
		"өте жақсы"	"жақсы"	"қанағаттанарлық"	"қанағаттанарлықсыз"	
		90–100% (27-30 баллов)	70–89% (21-26 баллов)	50–69% (15-20 баллов)	25–49% (8-14 баллов)	0–24% (0-7)
1 сұрақ max – 30 баллов	Аймақтық экономика және басқару теориялар мен тұжырымдамаларын білу және түсіну	Сұрақтың жан-жақты түсіндірмесі, әрбір қорытынды мен мәлімдеме үшін егжей-тегжейлі дәлелденген, логикалық және жүйелі түрде құрастырылған және әзірленген сыныптағы тақырыптардан мысалдармен расталған жауап үшін «өте жақсы» баға қойылады.	«Жақсы» деген баға сұрақтың толық, бірақ толық емес қамтылуын, негізгі ережелердің қысқартылған аргументтерін қамтитын және материалды баяндау логикасы мен реттілігін бұзуға мүмкіндік беретін жауапқа қойылады. Жауапта стильдік қателер мен терминдерді дұрыс қолданбау бар.	«Қанағаттанарлық» баға билетте ұсынылған сұрақтарды толық қамтымаған, негізгі ойларды үстірт дәлелдейтін, баяндаудағы композициялық диспропорцияларға, материалды баяндау логикасы мен реттілігін бұзуға жол берген, суреттеме бермейтін жауапқа қойылады. әзірленген сынып жазбаларынан мысалдармен теориялық принциптер.	Қойылған сұрақтарды дұрыс қамтымау, қате дәлелдеу, фактілік және сөйлеу қателері, дұрыс емес қорытындыны болжау.	Пәндегі негізгі ұғымдарды, теорияларды білмеу; Қорытынды бақылауды өткізу ережесін бұзу.
2 сұрақ max - 30 балл	Аймақтық экономика және басқару қалыптастыру мен жүзеге асырудың негізгі мәселелерін білу	Оқу тапсырмасын толық орындау, қойылған сұраққа егжей-тегжейлі, дәлелді жауап беру, содан кейін курстың практикалық мәселелерін шешу	Оқу тапсырмасын жартылай орындау, курстың практикалық мәселелерін толық емес шешумен қойылған сұраққа толық емес, кейде дәлелді жауап беру; курста ғылыми тіл нормаларын сауатсыз қолдану;	Материал фрагментті түрде берілген, логикалық жүйелілік бұзылған, фактілік және мағыналық дәлсіздіктерге жол берілген, курс бойынша теориялық білім үстірт пайдаланылады..	Тапсырманы шешудің қисынсыз әдісі немесе жеткіліксіз ойластырылған жауап жоспары; мәселелерді шешу, жалпы тапсырмаларды орындау қабілетсіздігі; қателер мен оққылықтар жасау, асып кету норма.	Есептерді шешу үшін білім мен алгоритмдерді қолдана алмау; қорытындылар мен жалпылаулар жасай алмау. Қорытынды бақылауды өткізу ережесін бұзу.

3 сұрақ max - 40 балл	Аймақтық экономика және басқару тандалған әдістеменің ұсынылған практикалық тапсырмаға қолданылуын бағалау және талдау, алынған нәтижені негіздеу	Ғылыми қағидаларды және қолданбалы әдістеме мен технологияны дәйекті, логикалық және дұрыс негіздеу, сауаттылық, ғылыми тіл нормаларын сақтау, материалды баяндау кезінде жалпы дұрыс қорытындыға әсер етпейтін 1-2 дәлсіздікке жол беріледі (+ көрнекілік). графикалық деректер арқылы негіздеу нәтижелері).	Тапсырманы орындаудың жақсы жалпы деңгейіне әсер етпейтін тұжырымдамалық материалды пайдаланудағы 3-4 дәлсіздікке, жалпылаулар мен қорытындылардағы болмашы қателерге жол беріледі..	Негізделген ғылыми ережелерді қолдану туралы қорытындылар бұлыңғыр және дәлелсіз болып табылады, сонымен қатар практикалық шешімнің нәтижелерін өңдеуде нақты емес стильдік және грамматикалық қателер бар;	Тапсырма өрескел қателермен орындалды, сұрақтарға жауаптар толық емес, концептуалды материал мен дәлелдеу нашар пайдаланылды.	Тапсырма орындалмаған, қойылған сұрақтарға жауаптар жоқ, материалдар мен талдау құралдары пайдаланылмаған. Қорытынды бақылау жүргізу ережесін бұзу.
------------------------------	--	---	--	---	---	---

Емтихан жұмыстары 3 сұрақтан тұрады. Дұрыс орындалған тапсырмалар үшін максимум 100 ұпай, оның ішінде бірінші сұраққа 30 ұпай, екінші сұраққа 30 ұпай, үшінші сұраққа 40 ұпай

Студентке емтиханға дайындық барысында ұсынылатын әдебиеттер тізімі:

Негізгі әдебиеттер:

1. Қасым-Жомарт Тоқаев ""Әділетті Қазақстан: заң мен тәртіп, экономикалық өсім, қоғамдық оптимизм" -Астана, 2024 ж. 2 қыркүйек
2. Қазақстан Республикасының Конституциясы-Астана: Елорда, 2008-56 б.
3. Қазақстан Республикасында мемлекеттік басқаруды дамытудың 2030 жылға дейінгі тұжырымдамасы//ҚР Президентінің 2021 жылғы 26 ақпандағы №522 Жарлығы
4. Жатқанбаев Е.Б., Смағұлова Г.С. Экономиканы мемлекеттік реттеу- Алматы: Қазақ университеті, 2023 – 200 б.
5. Баталова Ю. В. Государственное и муниципальное управление : учебник для вузов -Москва: Юрайт, 2024. -389 с. URL: <https://urait.ru/bcode/535867>
6. Белокрылова О.С., Киселева Н.Н., Хубулова В.В. Региональная экономика и управление – М.: НИЦ ИНФРА-М, 2019-289 с
7. Бобылев С.Н. Экономика устойчивого развития-М.: КНОРУС, 2021-672 с.
8. Борщевский Г. А. Управление государственными программами и проектами. - М.: Юрайт. 2024. - 300 с.
9. Буров М.П. Региональная экономика и управление пространственным развитием. (Бакалавриат, Магистратура).-М.: КноРус, 2024-488 с.
10. Веснин В.Р. Основы управления-М.:Прспект, 2024.-272 с.
11. Жихаревич Б.С., Русецкой О.В. Региональная экономика и пространственное развитие - М.: Юрайт, 2023.- 447 с
12. Игонина Л. Л., Чулков А. С. Управление региональными и муниципальными финансами. - М.: Юрайт. 2023.-135 с.
13. Лиманов М.И. Инвестиционная региональная политика - М.: Юрайт, 2023 -178 с.
14. Лиманов Л.Э. Теория региональной экономики и пространственного развития -М.: Юрайт, 2023. - 327 с.

15. Лиманова Л.Э. Региональная экономическая политика - М.: Юрайт, 2023. - 359 с.
16. Сусллова И. П., Говорова А. В., Серпухова М. А., и др. Сборник кейсов и практических заданий по управленческим дисциплинам-М.: Экономический факультет МГУ имени М. В. Ломоносова, 2024. - 80 с.
17. Гасиев В.И., Георгиев И.Э Управление эффективностью и результативностью в органах власти-М.: НИЦ ИНФРА-М, 2024.-60 с.
18. Клименко А.В. Государственное управление: теория, функции, механизмы-М.: Высшей школы экономики, 2022.- 276 с.
19. Коваленко Е.Г., Акимова Ю.А., Якимова О.Ю. Региональная экономика и управление – Санкт-Петербург: Питер, 2018-224 с.
20. Кудрявцева Е.В. Устойчивое развитие территорий-М.: МГУ, 2021-492 с.
21. Плисецкий Е.Л.Региональная экономика -М.: Юрайт, 2024. 555 с.
22. Угрюмова, А. А., Ерохина Е.В., Савельева М.В. Региональная экономика и управление : учебник и практикум для вузов – М.: Юрайт, 2024-517 с.
URL: <https://urait.ru/bcode/536865>
23. Шедько Ю.Н. Региональное управление и территориальное планирование -М.: Юрайт, 2024. -576 с. <https://urait.ru/bcode/544646>

Қосымша әдебиеттер:

1. Мырзагелді Кемел Мемлекеттік және жергілікті басқару-Астана, 2017-150 б.
2. Қазақстан Республикасының 2025 жылғы дейінгі Стратегиялық даму жоспары//ҚР Президентінің 2021 жылғы 26 ақпандағы №531 Жарлығы
3. Қазақстан Республикасында мемлекеттік басқару жүйесін одан әрі жетілдіру туралы//ҚР Президентінің 2021 жылғы 27 ақпандағы №527 Жарлығы
4. Мемлекеттік саяси және әкімшілік қызметшілер лауазымдарның тізілімін бекіту туралы// ҚР Президентінің 2021 жылғы 20 сәуірдегі №560 Жарлығы
5. Президенттік жастар кадр резерві туралы//ҚР Президентінің 2021 жылғы 18 мамырдағы №580 Жарлығы
6. ҚР қалалық және ауылдық билік деңгейлерінің дербестігі мен жауапкершілігін кеңейту мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы// ҚР Президентінің 2021 жылғы 30 маусымдағы №60-VIII ҚРЗ
7. Оксфорд экономика сөздігі = A Dictionary of Economics (Oxford Quick Reference) : сөздік -Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" ҚҚ, 2019 - 606 б.
8. Ник. HR-менеджментке кіріспе = An Introduction to Human Resource Management - Алматы: "Ұлттық аударма бюросы" ҚҚ, 2019. — 531 б.
9. М. Коннолли, Л. Хармс, Д. Мэйдмент Әлеуметтік жұмыс: контексі мен практикасы – Нұр-Сұлтан: "Ұлттық аударма бюросы ҚҚ, 2020 – 382 б.
10. Стивен П. Роббинс, Тимати А. Джадж
Ұйымдық мінез-құлық негіздері = Essentials of Organizational Behavior [М - Алматы: "Ұлттық аударма бюросы" ҚҚ, 2019 - 487 б.
11. Р. У. Гриффин Менеджмент = Management - Астана: "Ұлттық аударма бюросы" ҚҚ, 2018 - 766 б.
12. Д.Гэмбл, М.Питереф, В.Томпсон Стратегиялық менеджмент негіздері: бәсекелік артықшылыққа ұмытылу = Essentials of Strategic Management the Quest for Competitive Advantage -Алматы: "Ұлттық аударма бюросы" ҚҚ, 2019 - 534 б.
13. Шиллинг, Мелисса А.Технологиялық инновациялардағы стратегиялық менеджмент = Strategic Management Technological Innovation - Алматы: "Ұлттық аударма бюросы" ҚҚ, 2019 - 378 б.
14. О’Лири, Зина. Зерттеу жобасын жүргізу: негізгі нұсқаулық : монография - Алматы: "Ұлттық аударма бюросы" ҚҚ, 2020 - 470 б.
15. Шваб, Клаус.Төртінші индустриялық революция = The Fourth Industrial Revolution : [монография] - Астана: "Ұлттық аударма бюросы" ҚҚ, 2018- 198 б.

Зерттеушілік инфрақұрылымы

1. Аудитория 219
2. Дәріс залы - 5

Интернет-ресурстар

1. URL: <https://urait.ru/bcode/535867>
2. URL: <https://urait.ru/bcode/544646>
3. URL: <https://urait.ru/bcode/536865>

Декан _____ **Бимендиева Л.А.**

Кафедра менгерушісі _____ **Смағұлова Г.С.**

Дәріскер _____ **Абралиев О.А.**